

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Deschidem abonament nou la ziarul „Telegraful Român”, pe jumătatea a doua a anului curent, cu prețurile indicate în fruntea foii. Rugăm pe amicii și binevoitorii ziarului să recomande spre abonare foia noastră în cercurile cunoscuților lor, și să se reînnoiască înșiși abonamentul la timp, ca espedarea să se poată face fără întrerupere. Domnii abonați în întârziere cu plătierea abonamentului pentru trecut sunt rugați a-l achita cu grabire. **Administrația.**

Cum se ne apărăm?

Păreri în chestia reformei învățământului popular.

De Dr. Eugen de Lemény.

II.

Ce privește acum modalitățile decretării activității parlamentare, pe acestea le-am dezvoltat atât de pe larg în broșura mea „Pasivitate sau activitate?”, în cât mă simt dispensat de a mai reveni încă odată asupra lor. Altă întrebare este însă, ca ore capii organizațiunii noastre politice, membrii vechiului comitet central, pot să deșteptați din somnul letargic, care îi apasă de zece ani?

După experiențele pe cari le-am făcut cu acești domni până în ziua de astăzi, este aproape sigur, că nici de astădată nu vor fi în stare să se avânte la dezvoltarea vre-unei acțiuni politice mai energice. Însă de acesta puțin are să ne pese. Domnul Berzeviczy cu reformele sale ne-a pus în plăcută pozițiune, că astăzi putem să decidem asupra sorții noastre și fără să fim siliți a ne folosi de organizațiunea politică de până acum. Domnul Berzeviczy ni-a arătat calea mântuirii din impasul în care am ajuns în urma ordonanței Hieronimy. Guvernul, de-și este silit să recunoască pe Dr. Vlad ca deputat național român, cu toate acestea declară, că nu permite grupări după naționalități.

Forțe bine! Dar cum stăm cu grupările după confesiuni? Pe acestea guvernul ungar nu le poate nici ignora nici opri, pentru-că sunt recunoscute de lege. Avem două mari biserici naționale autonome, cu organizațiune perfectă, cari se îngrijesc de toate trebuințele noastre culturale și morale în mod fără sémân în istoria culturală modernă a statelor europene. Considerând că în starea de defensivă politică în care de 37 ani ne aflăm, luptele politice, cari din când în când ni-se impun din partea guvernărilor nostri, atacurile cari au trecut până acum peste noi fără ca să fi schimbat nici-cât de puțin harta etnografică a Ungariei, au fost îndreptate în contra limbei și legii noastre străbune, în contra cultului nostru național: luptele deci pe cari avem să le batem au caracter curat confesional, respective cultural; considerând mai departe, că bisericile noastre naționale au nu numai datorința națională, dar și dreptul înscris în lege de a veghea asupra cultului și instrucțiunii publice întru cât privește naționalitatea română, și considerând deci, că bisericile noastre sunt îndreptățite a se folosi întru

respingerea vre-unui atac îndreptat în contra instituțiilor culturale, cari stau sub scutul lor, de toate armele permise într-un stat constituțional: este evident, că pentru organizarea unei apărări energice și implacabile față de proiectul de reformă al dlui Berzeviczy și față de alte proiecte de acest soi cari ar urma, nu avem lipsă de comitetul central, care a început a avé la noi o valoare mai mult istorică, nu avem lipsă nici de organizațiunea noastră politică, care a fost odată, și azi nu mai este, ci e de ajuns dacă ne alipim cu toată puterea sufletescă de bisericile noastre naționale, cari după cum ne-am convins, sunt pe deplin conștite de datorințele lor culturale naționale.

Evenimentele ultimelor zile ne-au convins, că azi avem în lupta ce ni-se impune, preoți cu crucea în frunte, cum se cuvine unei oști creștine. Acestei conduceri să ne supunem necondiționat, și dacă în momentele de mândrie națională, pe cari le-am trăit în ultimele zile, am regretat ceva, a fost că crucea în luptele noastre pentru existență nu a fost totdeauna la locul ei. Acestui simbol vizibil al aspirațiilor noastre culturale naționale, care în aceste zile de grea încercare ni-s-a arătat pe bolta cerescă din spre Budapesta, trebuie să i urmărim și i urmărim bucurios, pentru-că în acest semn vom învinge!

Data fiind premisa, că bisericile noastre întru apărarea comorilor naționale, lor încredințate, au dreptul a se folosi de toate armele parlamentare permise într-un stat constituțional, este evident, că într-un caz concret dat, fiecare din bisericile noastre, în mod independent, și amândouă împreună, pot să întreprindă toți pașii necesari pentru discutarea cât mai temeinică a cestiunei care ne preocupă.

Avem la ambele confesiuni sinóde și consistore metropolitane, arhidiecezane, eparchiale, protopopești și parohiale, în cari avem dreptul a discuta dacă este consult sau nu, ca întru combaterea proiectului Berzeviczy, care are caracter pur cultural-confesional, să intrăm cu ocaziunea proximei alegeri parlamentare în activitate, și pentru cazul dacă aceste discuțiuni nu ne-ar mulțami, sau am voi să-i dăm acțiunei un colorit mai mult politic de cât confesional, cine ne poate opri să ținem adunări electorale confesionale, să conchiâmăm în fie-care cerc electoral la consfătuire pe alegătorii gr.-cat. sau gr.-or., sau dacă în vre-un cerc electoral se află și de unii și de alții, pe toți la o adunare comună?

Și dacă plebiscitul confesional-național provocat în modul acesta, se va exprima pentru activitatea parlamentară, vom pune sub semnul crucei candidați în toate cercurile electorale locuite de Români și putem fi siguri că vom învinge, pentru-că de sub farmecul pe care îl exercită crucea asupra sufletului nostru, să devenim ori-cât de înaintați în cultură, nici când nu ne vom pute emancipa. Eu cel puțin sunt pe deplin convins, că nici-când nu se va afla într-o noi Români, cari se-și deo votul de alegător în contra crucii.

Obiecțiunile ce se pot face față de planul de acțiune mai sus dezvoltat,

cred a le pute rezuma în următoarele:

Prima și după aparență cea mai cu pond obiecțiune ar fi aceea, că în cazul grupării după confesiuni poporul întreg s'ar desface în 2 mari tabere. Forțe adevărate, dar eu în această împrejurare nu văd o deteriorare, ci din contră, o ameliorare a situațiunii noastre politice, pentru-că până în ziua de azi suntem împărțiți nu în două ci cel puțin în 4 tabere, cari neavând nici o conducere comună, lucră fie-care cum o taie capul; pe când în cazul grupării după confesiuni, înțelepciunea și apoi autoritatea și dreptul de dispozițiune recunoscute prin lege, a înalților nostri dignitari bisericești, ne garantează o conducere unitară a ambelor tabere. Am satisface prin sistemul de două tabere și principiului strategic și astăzi în valoare: „Getrennt marschieren, vereint schlagen“.

A doua obiecțiune nu mai puțin fără temei ar fi aceea, că grupându-ne după confesiuni părăsim vechia noastră organizațiune națională, și prin faptul acesta recunoștem îndreptățirea punctului de vedere magiar, conform căruia gruparea după naționalități este neadmisibilă. Ce privește în prima linie organizațiunea noastră politică, aceea după părerea mea în cea mai mare parte se ține de domeniul istoriei, și puținul ce a mai rămas de actualitate din ea, nu ajunge nici pe departe pentru-că să satisfacă trebuințelor noastre politice; nu avem deci nici un motiv, ca să o mai susținem și pe viitoriu. Pe de altă parte din împrejurarea că bisericile române într-o cestiune curat culturală respective confesională, într-o cestiune care se ține de domeniul lor, organizează o acțiune comună, nu se poate trage concluziunea, că poporul român ca individualitate etnică a renunțat la dreptul seu de existență. Și cine poate opri pe candidații de deputați designați de biserică să pășescă înaintea alegătorilor lor cu program național, cum a făcut-o Dr. Vlad? Sau cine i poate împede pe deputați, cari vor fi aleși în parlament, de a înființa acolo un grup parlamentar național român? În fine după-ce prin us parlamentar va fi recunoscut dreptul poporului din Ungaria de a se grupa după naționalitate, cine poate ore împede pe poporul român de a-și da apoi o organizațiune nouă, mai corespunzătoare stărilor actuale de cât cea veche părăsită?

Obiecțiunile de natură principală deci, cari s'ar pute face față de planul de acțiune mai sus dezvoltat, nu au nici o basă reală; dar în fine să fie acelea cât de temeinice, calea indicată de mine este, cel puțin astăzi, singura pe care putem să ajungem la larg din strimătore în care ne-a băgat ordonanța Hieronimy, și dacă se va primi din partea confesiunilor noastre, sunt sigur că de-și nu ne va succede poate să împedem reforma Berzeviczy, cel puțin am ajuns la atâta, că am făcut ordonanța Hieronimy odată pentru totdeauna inofensivă, ceea-ce în situațiunea noastră precară de astăzi ar însemna un succes strălucit.

Sibiu, 4 Iulie n.

„Ne valachisăm!” Acesta este strigătul de alarmă al unui îngrijat patriot din Secuime, care nu poate înțelege, cum de prin părțile acelea de țară oameni cu nume ungurești nu știu ungurește de loc, ci vorbesc numai românește. Sate întregi de acestea sunt pe la Udvarhely, — scrie dumnealui în „Magyar Szó”. Și ce l' supără mai mult e împrejurarea, că unde sunt două comune mărginașe, una cu Secui și alta cu Români, nu Românii învață ungurește, ci Secuii românește, pentru a se pute înțelege. Dar și mai ciudat îi pare îngrijatului patriot faptul, că Secuii din satele ori din jurul satelor săsești încă se valachisază! Forțe natural, zicem noi, fiind-că altcum nu s'ar pute nici ei înțelege, dat fiind, că limba Sasului e grea pentru Secuiu, ear' limba Secuiului e grea pentru Sas. Limba română e însă ușoară pentru amândoi. De ezt maga, Tajás, nem ért!

Din parlament. Discuția asupra bugetului a luat dimensiuni mari, astfel, că guvernul se vede necesitat a pași în fața dietei cu propunerea de a se lungi cu o oră durata ședințelor. Propunerea în privința acesteia va fi făcută în ședința de astăzi a dietei, ear' în ședința de mâine dieta va vota asupra ei.

Activitatea Românilor. Zilele trecute își făcuse cursul în presa magiară știrea despre organizarea Românilor, în scopul de a intra în activitate la proximele alegeri dietale. Lucrurile s'ar fi pus la cale în Arad. „Budapesti Hirlap” nu dă însă nici o importanță acestei știri de vară, și motivează de ce.

„Întâiu (cităm) pentru-că știam că în Arad partidul național român nu are nici un felu de comitet central, a doua, fiind-că partidul național român în acești cinci ani din urmă așa de mult a decăzut, în cât nu e capabil de nici o acțiune politică serioasă. De astădată nu are nici program, nici conducătoriu. Drept, că persoane singuratiche, cu program compus pe socotela proprie, pot să candideze ici-colo la viitoare alegeri generale, cum au candidat și până acum, dar' că partidul național român să se presinte pe arena luptelor electorale organizat și cu program unitar, de astădată nici vorbă nu poate fi“.

E așa, n'avem ce zice. Și e trist că e așa! E de mirat, cum de frunții nostri de astăzi nu se gândesc la judecata lumii de mâine românești, care are să fie zdrobitoare pentru ei!

În chestia naționalităților. Dl ministru-president Tisza a rostit în ședința din 30 Iunie n. a dietei o vorbire mai lungă în care a atins pe larg și chestia naționalităților. Se cuprind în vorbirea aceasta a dlui prim-ministru declarațiuni liniștitoare pentru naționalități, dar' se cuprind și declarațiuni îngrijitoare.

Se pune în vedere revisuirea unor capitoli din codul penal, pentru a se pute proceda mai cu asprime față de dușmanii statului magiar, pe cari de altcum nimeni nu-i vede și cunoște în patria acesta. A vorbit apoi dl prim-ministru și despre elemente nepatriotice, cari vor trebui să fie stirpate, de-și earăși nu știm că guvernul de unde le va lua, fiind-că după știrea și convingerea noastră, astfel de elemente nu există.

Revisuirea legii de naționalități însă domnul ministru-president nu o ține de necesară, ba crede că ar fi o mare greșellă politică, dacă s'ar face revisuirea. Corectă a fost apoi accentuarea, că cetățenii de naționalitate nemagiară nu trebuie să fie tratați ca fii

mașteri ai patriei, ei cu iubire și simpatie. Cunoscutul proiect de lege despre reforma învățământului popular, dl prim-ministru a promis că va fi prezentat în curând dietei.

Din protopresbiterate.

Conferența preoțască din tractul Branului.

— Raport special. —

Zernești, Iunie, 1904,

În ziua de 10 Iunie v. preoțimea gr. ort. din tractul Branului, în număr de 24, s'a întrunit sub conducerea administratorului protop., a protopresbiterului onorar Ioan Dan, în conferință preoțască în frunțașă comună Râșnov.

Trei dintră preoți nu s'au putut prezenta, de sigur spre marea lor părere de rău și spre paguba morală și materială a comunelor bisericesti de ei păstorite. Căci conferința acăsta, ca și cele premergătoare, a fost școlă indispensabilă, izvor dătătoriu de înțelepciune și de nobile îndemnuri, îndreptariu practic fără smintelă pentru conducătorii suflători ai poporului din cercul acesta.

Conform programului fixat de comisiunea permanentă a conferinței, ședința a fost precedată de serviciul divin celebrat în mod exemplar prin protopresbiterul asistat de cei doi parochi ai Râșnovului, părinții I. Hamza și Conat. Proca. Răspunsurile le-a dat cu totă frumusețe corul învățătorilor rânoveni. În fața preoțimii tractuale și a numărului popor rânovenian adunat din acest prilegiu anume la sf. biserică, predica ocazională a ținut-o părintele protopresbiter, arătând în formă alasă, limpede și binesimțită ființa și chemarea bisericii și insistând mai ales asupra sfintei cruci, ca simbol al bisericii creștine.

Cuvântarea șefului tractual a fost ascultată cu o deosebită atențiune și a fost urmată de satisfacțiunea generală a mulțimei celor de față. — După liturgie s'a făcut chemarea duhului sfânt asupra lucrărilor conferinței și în fine s'a oficiat parastas pentru odihna sufletescă a fericitilor arhieriei Șaguna, Popasu, Miron, a marilor mecenai Gojdu și Andronic, cum și a regretatului protopresbiter Traian Meșian.

Din biserică preoțimea trecu la școlă, unde administratorul protopr. printr-o scurtă vorbire salutând pe membrii conferinței desfășură programul pus la ordinea zilei. Se proclamă notariu Cost. Proca, ear' verificarea procesului verbal se concretează lui I. Străvoiu și I. Hamza.

Înainte de a intra în meritul programului, presidentul protopresbiter onorar luând cuvântul invocă în memoria preoțimii tractuale primejdia ce amenință școlă noastră românească prin nouele reforme proiectate de ministrul ung. de culte și instrucțiune publică. Arată cum Escolența Sa preabunul, neobositul și vigilanțul nostru Metropolit Ioan Meșianu a dat expresiune în fața ministrului și a anchetei convocate de el nedumeririlor și temerilor ce agită în privința acăsta pe toți

fiii bisericii, și propune, ca membrii conferinței să iie cu profundă recunoștință act de energia cu care apără Capul bisericii școlă confesională, și să-i exprime din acest incident prin fir telegrafic felicitări și aderență omagială.

Propunerea fu primită cu însuflețire și pentru executarea ei se alese imediat o comisiune.

La ordinea zilei urmază:

1. Critica generală asupra felului cum s'a ceremoniat serviciul divin în biserică. S'au făcut mai multe observări puțin esențiale, după cari s'a constatat, că ceremonialul a fost deplin corespunzător.

2. Critica predicii rostită în biserică de protopresbiterul onorar Ioan Dan. Predica s'a declarat de bună și zelosului protopresbiter i-s'a adus mulțămire protocolară.

3. Cuvântarea-predică a parochului din Vulcan I. Debu, tractând despre evangelia din Dumineca a doua după Rosali, și critica asupra acestei predici. S'a constatat că părințele Debu și-a lucrat tema cu multă pricepere, dar și în predarea ei a dovedit mai puțină dexteritate.

4. Parochul din Zernești Ioan Străvoiu și-a citit lucrarea asupra temei pusă de Ven. Consistoriu: „Cari sunt scăderile cele mai înrădăcinate în popor și cu ce mijloace s'ar putea lucra mai cu efect la delăturarea lor?” Părintele Străvoiu s'a achitat splendid de tema acăsta vastă și cu adevărat interesantă, insistând îndeosebi asupra scăderilor mai însemnate ale poporului din comuna sa Zernești în privința economică, socială și religioasă-morală. Arată, cum pe toate aceste terene poporul a regresat mult, și că progresele ce le vedem astăzi sunt numai la aparență progrese, sunt în mare parte false. Arată mai ales primejdia ce amenință acest popor prin lășirea indiferențelor religioase, prin nepăsarea față de biserică și față de afacerile publice. Critica a rămas pe deplin mulțămire cu lucrarea părintelui Străvoiu și disertantului i-s'a adus mulțămire protocolară.

5. Cu multă diligență și pricepere și-a lucrat și părintele Iosif Comanescu din Coalea tema ce i-s'a încredințat: „Un plan cronologic despre toate obligămintele oficiale ale parochului în decursul anului”. Conferințiarul a arătat pe scurt însemnătatea parochiei, oficiului parochial, agendele oficiului parochial, și pe baza statutului organic, a regulamentelor, ordinațiunilor consistoriale, a protocolurilor sinodale arhierice etc., a fixat rânduiala cronologică a afacerilor parochiale. I-s'a exprimat mulțămire pentru lucrarea sa temeinică, care apoi s'a predat unei comisiuni pentru definitivă satorire a planului cronologic atât de necesar pentru preoți și toți funcționarii din parochii.

6. Presidiul raportază asupra cerculariului consistorial nr. 3880 din 20 April a. c. și după mai multe debateri se defige terminul, în care au să se țină în toate bisericile din tract serviciile divine, anume a) *utrenia* se va începe vara între orele 6 și 7 dimineața, iarna între 7 și 8, ear' vecernia până nu înserază, firește, se vor lua pretu-

tindenea în considerațiune poziția topografică și datinele străvechi.

Afară de programă urmază:

7. Propunerea parochului din Sohodol George Babeș, prin care se adresează Ven. Consistoriu rugarea de a lua dispozițiile necesare și întră împrejurările actuale posibile pentru ridicarea „Telegrafului Român” la rangul de foie cotidiană cu mai mare aparat redacțional. Acăsta propunere nimerită și dictată de interesarea cea vie pentru afacerile noastre publice bisericesti tractate în coloanele „Telegrafului Român”, s'a primit cu unanimitate și mare plăcere din partea conferinței.

Cu acestea conferința terminându-se și programul, presidentul mulțamește membrilor pentru interesul cel viu, atențiunea, seriozitatea și buna ordine, cu cari au urmărit și desbătut importante chestiuni cari au fost prezentate, și punându-le tuturor la inimă traducerea în practică a hotărârilor luate și învățăturilor dobândite cu acest prilegiu, declară întră aclamațiunile generale conferința închisă la orele 3 p. m.

Pentru eternizarea acestei conveniri de mare însemnătate în viața tractului nostru, și în special în istoria comunei Râșnov, preoțimea întrunită s'a fotografiat, postându-se în grup înaintea porții bisericii celei frumose.

S'au așezat apoi cu toții în dragoste și voie bună la prânz comun, unde s'au continuat discuțiile asupra diferitelor chestiuni din viața poporului și a bisericii noastre. Sentimentelor generale li-s'a dat apoi expresiune prin câteva toast, cum a fost al părintelui protopresbiter I. Dan pentru I. P. S. Sa metropolitul, al părintelui Leonte Pușcariu pentru părintele protopresbiter onorar, bunul și sirguinciosul conducător actual al tractului. Acesta earăși închină pentru locuitorii Escolenței Sale, pentru Ilustritatea Sa arhimandritul Dr. Ilarion Pușcariu și pentru veneratul Consistoriu. În fine părintele Iosif Comanescu ridică paharul în onorea comunei Râșnov și a barbaților distinși eșii din acăsta comună în frunte cu Preacuvioșia Sa arhimandritul și egumenul Hodoș-Bodrogului, A. Hamza.

Cu acestea masa s'a ridicat la orele 6 seara.

Așteptăm cu drept cuvânt, ca membrii conferinței să pună în lucrare vie rezultatele discuțiilor teoretice ce s'au realizat în acăsta conferință. Așteptăm, căci în tractul Branului sunt date în abundență condițiunile de progres. Terenul în toate direcțiunile este favorabil unei sănătoase dezvoltări. Aici cu adevărat se poate zice, că soarta poporului este pusă în mâna preoților.

Cor.

Oficială.

Onoratele oficii parochiale sunt îndatorate a espeda imediat la oficiile protopresbiterale discul de la Florii și din a doua zi de Rusalii, ca astfel toate oficiile protopresbiterale să-l aștearnă cât mai curând la Ven. Consistoriu.

NOUTĂȚI

Secțiunile literare ale „Asociațiunii” sunt convocate pe 19 Iulie n. la Sibiu, pentru a se întruni în ședință plenară.

Un răspuns. La atacurile din urmă, îndreptate din partea unei foi suprapatriotice magiare în contra „Albinei”, pe motivul, că ruinează materialicește elementul magiar din Ardeal, cumpărându-i pământurile — cel mai bun răspuns îl dă următoarea declarație, apărută în numărul mai nou al ziarului local „Nagyszombati Ujság”:

„Domnului director executiv al băncii „Albina”, Parteniu Cosma. Binevoiti a primi mulțămirea mea plină de gratitudine, pentru faptul, că toate proprietățile mele aparținătoare la castelul din Bolia, ați binevoit a le scote de sub licitație, prin acordarea unui împrumut favorabil. Domnii cari au ostenit atât de mult pentru-ca să devin proprietariu de pământ terminat, aspirând la averea mea, iee la cunoștință știrea acăsta. Cu deosebită stimă: Maurer Béla, sublocotenent de honvegi de la 1848/49, pensionat.”

Directorul fund. Șulțiane e convocat pe 14 Iulie n. la Blaj.

Teatru magiar în Brașov. În „Budapesti Hirlap”, de Vineri cetim următoarea notiță: „Reprezentanța orașului Brașov în adunarea generală de azi a hotărât, cu escepția unui singur vot, că e aplecată să deie din intravilanul orașenesc reuniunii naționale din Brașov loc pentru clădirea unui teatru magiar (szinkör). Oratorii sași s'au exprimat extraordinar de călduros și loial în favorul împlinirii cererii Magiariilor”. (Sublinierea e din ziarul amintit. — Nota Red.).

Advocat nou. Dr. Alexandru Morariu, fratele adv. român din Cluj Dr. St. Morariu, făcând cu succes strălucit censura de avocat la tabla reg. din M. Oșorhei, și-a deschis cancelaria de avocat în Elisabetopol (Ibășfalău).

Esamen. A. S. Regală principele Carol al României va face zilele acestea esamenul de pe cursul prim al școlii militare din Iași, în fața unei comisiuni speciale, care se va întruni în scopul acesta la Sinaia.

Ziaru nou. Suntem informați, că în Cernăuți are să apară în curând un nou ziaru mare românesc, menit să apere interesele și drepturile Românilor supuși casei habsburgice.

Manevrele din Boemia. Din cercurile de curte se lansează știrea că M. Sa împăratul și rege al nostru va asista la manevrele din Boemia, cari se vor ține din 1 până 'n 7 Septembrie. Domnitori străini nu vor fi invitați, ci vor asista la ele numai atașatii militari ai statelor străine.

Furtună ucigașă. Mercuri după amiază s'a descărcat asupra Moscvei și împrejurimilor ei (Rusia) o tempestate așa de mare, împreunată cu grindină, în cât a prăvălit urloiele fabricelor, a dat jos coperișele caselor și a făcut însemnate deteriorări și la cupolele bisericilor. O sută cincizeci și trei de oameni au fost omorâți, ear' peste o sută au fost răniți grav de grindină și de urloiele și coperișele doborâte.

FOIȘORĂ

13/26 Iunie.

Aș vrea să rup din codri de pe vale
Fodóbele de flori și de vâltare,
Ori cât ar fi coróna lor de mare,
Ași nu-mi ajung să vi-le-aștern pe cale.

O buni părinți, din lumea mea de visă
De câte-ori o bolnavă recruta
Nu m'am întors cu flamura cădută
Și n'am intrat pe porța 'n veci deschisă!

Ani mulți, și plini de bucurii și pace,
O ernală albă, caldă și senină
Să ve pot fi tot ce mi-ați fost voi mie.

Când vom simți că revna vieții tace
În seri de ernală se ne dea lumină
Icône mari și sfinte pe vecie.

Maria Cunțan.

O singelie vechie.

Dau publicității următorul document istoric:

Sofronie cu mila lui Dzeu pravoslavnic epep neuniților în Ardel.

După darul și puterea preasfintului și de viață făcătorului duh dată noao de la marele arhierieul nostru Iis. Chrs. prin apli săi, ucenici ai lor namestnici și următori pre Pravoslavnicul acesta bărbat Ioann Filipu din Libotin, din c. varmeghie a Solnoc. de mijloc cu toată luarea de seamă ispitindul neam încredințat mai vărtos prin mărturia duhovnicului lui Pop Teodor lam aflat a fi vrednic de Preoție, pre carele după obicei Bisericiei răsăritului Legii Grecești Neunite lam hirotonit Preot desăvârșit lam așezat paroch și păstoria sufletese la Chramul Prepodoabni Paraschevi în Libotin la acest Chram și Sat îi dăm putere ca prin puter. Tainele cele sfinte să zidească pre oameni spre viața cea creștinească și duhovnicească, să botese, să mîruească, să liturgisească, să ispovedească numai în primejdie de moarte, iar pricinele cele grele de socotit Noao Arhierieului săle aducă înainte, să cunune după învoirea bărbatului și a muerii, dar fără tādula Protopopului lo-

cului să nu îndrăznească supt pierderea preoții, să facă maslu la cei bolnavi, dar la cei sănătoși nici cum să nu îndrăznească, și toate orânduilele bisericesti să le 'nplinească însă la Chramul de lam blagoslovit să albă a sluji, de la carele fără porânca și Blagoslovenia Noastră aiurea a trece să nu îndrăznească după al 3. canon al Soborului Antiochii, două Bisericii să nu ție după după al 15. canon al Soborului al 7, ca să nu să arâte vânzătoriu de sfinte, ce unul Christos să stea înainte în Biserică abobodă, iar nu cumparată cu bani, călcând aceasta să lipsește de preoție după al 3. Sobor de obște. Dăm iară preotul. Ioan după porânca Noastră cu tot sufletul a să sili a ceti și a lua seama sfintii scripturi, a să deprinde la pravoslavie, în Blagocești, în trezvie, în curățenie, în bunacuvință, în frica lui Dzeu, și să fie de cinste, primitoriu de streini, nebejiv, nelacom, negălcevos, ce blând, luătoriu de seamă, nezavistnic, neubi-toriu de argint, ca să să fie slujba fără prihană punândușă înainte pildă pre sine faptelor celor bune. Datgriu este preotul toate celelalte căzute preoții ale împlini, ca să nu se rușineze în ziua infrișatei judecării lui dmzeu, ce să zică, iată eu și pruncii miei, și să auză dulce glas a împăratului Chrs. Bine fericită și cre-

dincioasă slugă, preste puțin ai fost credincios, preste mai multe te voi pune, întră în bucuria Dmnelui tău. Datoriu iaste preotul după porunca Noastră, a învăța pre poporeni săi totdeauna, și mai vărtos în ziua Duminecii, după cum porâncește al 3. Sobor, după învățătura sfintilor Părinți Stălpilor Bisericii Noastre să le tălcească, și tot după puterea acelu sobor să lespadă de preoție, care prin lene nar face cele căzute și porâncite. Pentru mai bună încredințare iam dat învățătura Noastră pă scurt ca de rost să o știe, să poarte viața sa cu cinste, păzând Noria sa neclătită, dar noriașii lui datori vor fi pă preotul Ioanu al cinsti, al asculta, și ce iaste obiceiul, dreptatea și îngăduința rânduilelor celor preainalte fără răpștire a împlini. Sau dat în v. Girol, 23. Febr. 1771.

(L. S.) (.....?) Sofronie Chirilovici m. p.

Observare. Singelia acăsta este scrisă pe hârtie format de diplomă (45×36 cm.), cu litere cirile, titlul și inițiala textului cu tintă roșie, titlul (scris întreg cu litere mari) și textul înscradat în cirade tipografice; tot așa și inițiala textului, umplută apoi cu tintă roșie. Comparând subscrierea episcopului cu scrisoarea textului, întregă scrisoarea pare a fi

Certă pentru „Klausenburg“. Rectorul universității din Giessen (Germania) a trimis anuarul universității, în alte două și universității din Cluj, adresându-l la „Klausenburg“ (numele german al Clujului). Anuarul i-a fost returnat cu observarea: „Vissza! Zurück! În Ungaria nu există Klausenburg. Numele oficial și istoric e Kolozsvár. Poștește și adresează-l la Kolozsvár în Magyarorszag. Rectoratul universității din Cluj. (Sigil)“. La acesta rectorul din Giessen, Reinhard Brauns, a răspuns rectorului din Cluj următoarele: „Kolozsvár eu nu cunosc. Acolo nu trimitem anuar“.

Redacțional. *Voința Națională* anunță, că domnul *Vintilă Rosetti*, directorul acestui ziar, s'a retras de la conducerea foiei, și că comitetul de supraveghere se va întruni în curând pentru a numi alt director.

O fundațiune uriașă. Advocatul Dr. Edward Pokorny din Viena, răposat zilele trecute, a testat conventului din Viena al ordinului călugăresc misericordian (r. cat.) 1.150.000 de coroane, cu destinație, ca conventul să înființeze și susțină un spital pentru săraci. Conventul va dispune însă de suma fundațiunii numai după moartea marelui lui Pokorny, căreia Pokorny i-a testat usufructul fundațiunii pe cât timp va fi în viață.

Mulțămite. Comitetul parochial gr. ort. român din comuna *Nucșora*, tractul *Hătegu-lui*, aduce pe calea aceasta călduroasă mulțămite domnului conte *Făy Victor* și înregei sale familii din *Nalati-Vad*, lângă *Hătegu*, pentru marinitositatea cu care a donat pe sema școlii din *Nucșora* cinci țerești și o ușă.

Tîrg de țără în Margineni. Cu înalta ordinațiune a ministrului de comerț nr. 12527 1904 — VII, comunei Margineni (com. Făgăraș) i-s'a conces dreptul tinerii unui tîrg de vite în fie-care an în 22 Iulie st. n.

Congres slav în Belgrad. Se raportează din Belgrad, că studențimea de la școala superioară de acolo s'a înțeles cu studențimea slavă de la școlile superioare din Laibach și Agram, ca pe timpul încoronării regelui Petru să țină în Belgrad un congres al tinerimii studioase sudslavice, împreună cu expoziție, la care vor invita și tinerimea bulgară și pe cea dalmatină. Scopul congresului e, ca tinerimea popoarelor sudslavice să se cunoască mai de aproape și să susțină între sine contact permanent. Congresul și expoziția se va ține în zilele dintră 10 și 23 Septembrie st. v.

Accident de tren. Pe linia căii ferate vicinale dintră Budapesta și Lajosmizse un tren ce ducea dinaintea la locul de tir al artileriei din Budapesta, în pădurea de la *Pestamick* a călcat o căruță în care se aflau doi inși. Trenul a isbit în căruță cu așa putere, în căt surugul a fost aruncat din căruță de parte, celalalt însă a fost aducut sub roțile trenului, ear' căruța și cali au fost tirăți sub roțile pe distanță de peste două sute metri, fiindcă mașinistul n'a cutezat să opriască subit trenul, ca nu cumva să explodeze dinamitul.

Recolta de prune în Sârbia. Cel mai de capetenie în Sârbia de trau și câștig al populațiunii din Sârbia e recolta de prune, nu numai, dar' chiar și pentru tesaurul statului e de mare influință, de ore-ce din câștigul recoltei de prune se plătesc aproape toate contribuțiile. Această recoltă, cum se raportează

de aceeași mână, și e foarte frumoasă și legibilă. Sub text la mijloc în stînga subscrisorii este sigilul episcopesc imprimat în relief pe hârtie albă, lipită de hârtia singeliei cu cîră necolorată. Sigiliul în formă ovală constă în dreapta din o cărje arhierescă, ear' în stînga din o cruce simplă lungă, cari se încruciează pe la mijloc așa, că se ved plecate crucea spre stînga, ear' cărja spre dreapta — ambele în sus; vîrfurile cărjei se formăză din doi șerpi cu capetele plecate spre olaltă; întră cruce în cărja deasupra se află imaginea Spiritului Sfînt în chip de porumb sburînd, ear' dedesupt o inimă străpunsă cruciș de două săgeți și deasupra ei cu o flacără de foc ardeînd; în fine deadreapta și deastînga de la încrucierea crucei și a toiașului arhieresc se află câte o stea cu șase raze. Celalalte figuri ale emblemei nu se pot descifra deplin; se pare însă, că sub chipul Spiritului Sfînt se observă un ochiu (ochiul lui Dumnezeu), întră încrucierea crucei și a cărjei și întră stînga din stînga — sôrele, ear' întră cea din dreapta o semilună cu cornoale înafără spre stea. Hârtia la mijloc are un semn de apă în forma unei inimi, preste care se ved două săbii încruciate. Gherla, Maiu 1904.

Gavril Hango, preot ortod. rom.

din Belgrad, în anul curent promise a fi așa de bogată, cum de douăzeci de ani nu s'a mai pomenit. Se speră să dea cam 4800 vagoni, față cu cantitatea de 1680 vagoni a recoltei din anul trecut. — Asemenea și în Bosnia, Herțegovina și Slavonia promise a fi foarte bogată.

Cărți și reviste.

„Viitoriul“, foia clerului ortodox-român din Bucovina e titlul unei noue reviste bisericesti, ce a început să apară în *Cernăuți*. În numărul 1 (dto 15 Iunie st. v.) în articolul-program se cuprind și următoarele:

„Problema ce vom s'o resolvăm pe astă cale, e pe cât de vastă pe atât de mărță. Ori-ce corporațiune se pôte valida numai atunci ca un factor important în viață socială, dacă e bine consolidată în lăuntru și are conștiință deplină de demnitatea ei. Acest adevăr are valoare și cu privire la starea preotescă. Vom căuta deci înainte de toate, ca să trezim în fie-care membru conștiința demnității stării sublime din care face parte și să răspândim sentimentul solidarității. Dacă vom ajunge această țintă, atunci putem spera cu tot dreptul, că multe aparițiuni regretabile din prezent vor dispărea cu timpul. Ear' dacă clerul român din Bucovina va păși în toate manifestările sale în estern în mod demn și solidar, atunci de sigur că-și va întări pozițiunea sa mult contrariată și va pute lucra cu mai mult succes spre binele bisericei și al națiunii.

Dacă vom observa însă de chiui sau alții dintră membrii clerului una de cămărea lor mărță și nu-și împlinesc datorințele, atunci cu părere de rău vom fi nevoiți, ca să biciuim fără cruțare o astfel de purtare. Rana trebuie vindecată, nu ascunsă. Numai cel ce se respectă pe sine, pôte fi respectat și de alții. Pentru-ca să putem învinge inimiile esterne, trebuie să suprimăm mai întâiu pe cei interni, indolența, indiferențismul, egoismul etc. etc.

Biserica a fost, după cum probăză istoria, în viața poporului român acea instituțiune scumpă, care a cultivat și conservat bunurile cele mai prețioase ale lui. Ea a fost scutul cel mai puternic al moralității și naționalității. De aici rezultă datorința noastră sacră, ca să grijim, ca biserica să-și mențină pentru toate timpurile această pozițiune.

Ori-ce instituțiune, pentru-ca să-și pôtă împlini misiunea, are necesitate de un fundament solid în organismul social. Cu părere de rău, biserica noastră ortodoxă din țără e lipsită de această binefacere. Organizațiunea ei nu e suficientă. Raportul către organele statului nu e bine determinat până în prezent.

Pe când toate celelalte confesiuni din imperiu stau pe o basă legală, solidă, numai biserica noastră face excepție în astă privință. De-aici rezultă apoi o mulțime de conflicte de competență, cari sunt apte, ca să vateme autoritatea bisericei.

Vom îndrepta deci activitatea noastră în această direcție și vom cere cu insistență, ca această afacere să fie regulată odată în mod definitiv, pentru-ca interesele bisericei să nu sufere daună.

În special vom ține la împlinirea unui vechiu postulat, care cu părere de rău tot postulată a rămas până astăzi, adică activarea congresului. Avem tocmai de prezent necesitate de un for competent, unde să se discute atacurile bisericești de persoane chemate.

Biserica ortodoxă din țără noastră e după origine, organizațiune și dotațiune, fondul religiosar a fost format din moșii dăruite de principii români. Vom lupta deci din răspuneri, ca acest paladiu scump, caracterul românesc al bisericei noastre, să rămână intact. Toate încercările de natură contrară le vom respinge energic.

Vom recunoște pe deplin postulatale juste ale populațiunii rutene conlocuitoare, a cele dorințe adecă, cari isvoresc din necesități practice. Fie-care să capete ceea-ce i-se cuvine. Toate pretensiunile însă, cari întrec acest cadru, și isvoresc numai din năștința după o paritate ce nu e de loc justificată prin trecut istoric al bisericei noastre, le vom combate.

„Viitoriul“ va apăre de două-ori pe lună și costă 10 coroane pe an (un număr 20 folio). Proprietariu-editor e Ambrosiu Gribovici, redactor responsabil Adrian Bocca. Biroul red. și administrației: Cernăuți, piața principală nr. 3.

„Transilvania“ foia oficială a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, a apărut pe Maiu—Iunie (fascicolul 3, anul de existență 35) cu următorul sumariu: „De la Academia Română“, raport despre sesiunea generală de primăvară; „Adunarea generală a Societății geografice române“, raport despre adunarea din Martie; „Date statistice referitoare la starea culturală a Românilor în municipiile locuite de Români“, de Ioan F. Negruțiu; „Bucolicile lui Virgiliu“, de M. Străjan (urmăre din fascicolul anterior); „Jubileul revistei Familia“, raport despre decursul serbării jubileului. — *Analele* conțin procesele verbale despre trei ședințe ale comitetului central, una a secțiunii economice și una a secțiunii științifice, apoi știri din despărțimintele Asociațiunii și condițiunile de înscriere la școala civilă de fete.

„Transilvania“ apare în 6 fascicoli pe an și costă 10 coroane. Membrii Asociațiunii o capătă gratis. Biroul direcțiunii e în Sibiu (strada Morii nr. 8).

„Familia“, revista literară de la Oradea-mare, numărul 23—24 apărut dto 23 Iunie n. publică pe 28 pagine discursurile rostite la serbarea jubileului de 40 ani împliniți de dl Iosif Vulcan ca redactor și proprietariu al revistei, înființate de dsa, telegramele și scrisorile de felicitare și un scurt raport despre decursul serbării jubileului.

„Familia“ apare în fascicoli săptămânali și costă 16 coroane pe an.

„Istoriografi vechi, istoriografi noi.“ A apărut și se pôte procura de la librăria arhidieceasă din Sibiu (Nagyszében) broșura „Istoriografi vechi, istoriografi noi“, studiu critic în chestia vechii metropolii ortodoxe române, de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 coroane, plus 20 fileri pentru port. Cartea e împărțită în următorii capitoli: Dogme istorice. Părintele Bunea ca scriitoriu. Punctul meu de vedere. Argumente vechi. Noua teorie. „Nandoralbensis“. Decretul regelui Vladislav. Mănăstirea voievodului Mihail Viteazul. Vicarii episcopilor latini. Sava Brancovici. „Unirea“. Încheiere.

Al II-lea caet din „Douăsprezece cantece de școlă“ pentru 2 și 3 voci egale, de T. Popovici prof. de muzică la seminarul Andreian din Sibiu — a apărut acum avînd următorul cuprins:

I. Cantece pe 2 voci: 1. *Rugăciune*, 2. *În Cîmpar*, 3. *Cîntec de primăvară*, 4. *Imnul unirii*, 5. *Marș vîntoresc*, 6. *Astăzi scriul*. II. Cantece pe 3 voci: 7. *Strugurel bătut de pîră*, 8. *Cucule peană galbenă*, 9. *Vivat țara mea*, 10. *Imnul poporal*, 11. *Hora ostașilor*, 12. *Colindă*.

Cantecele sunt scrise în stil ușor, potrivit școlilor populare, melodiile sunt frumoase, avînd cele mai multe un timbru poporal românesc; unele sunt astfel întocmite, în căt se pot cânta și pe 3, dar' și numai pe 2 voci.

Se pot procura de la editorul: „Librăria arhidieceasă“ din Sibiu, — prețul unui exemplar e 50 fileri (25 cruceri).

Comandele se fac mai ușor prin trimiteră înainte a prețului și încă 10—20 fileri pentru porto postal, în care cas trimiterea se face franco, sub bandă.

Din public.*)

Mulțămite publice.

În decursul anului expirat, în comuna Ceagz s'a renovat sf. biserică, s'au zidit supraedificatale parohiale, punîndu-se toate în cel mai bun rînd.

Spre ajungerea acestui scop Preaven. Consistoriu a binevoit a ne acorda un ajutoriu de 200 cor., ear' poporul la indemnul subscrișului paroh a cotribuit cu 107 cor.

Atară de acestea sume, pentru înzestrarea sfintei biserici, tot la indemnul subscrișului, au donat următorii buni creștini:

Ioan Roșu lui Todor Blagului, un rînd de vestminte în preț de 80 cor., Alexandru Micloș și soția Maria n. Macavei, un rînd de vestminte în preț de 90 cor., Simion Ciongard, un epitafiu în preț de 26 cor., Ioan Moldovan, un potir aurit, cu toate cele aparținătoare, în preț de 64 cor., Antea Budai, un prapor negru în preț de 20 cor. Mai mulți creștini au ridicat prin colectă o cruce (reștignire) mare în curtea bisericei în preț de 14 cor. Tot prin niște bune creștine s'a procurat o cruce mică de lemn și două icône mici în preț de 3 cor.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacția nu primește răspunderea.

Pentru aceste fapte marinitose și bine plăcute lui Dumnezeu, — în numele comitetului și al poporului exprim cea mai sinceră mulțămite tuturor donatorilor.

Maxim Purșă
paroch gr.-or.

Cu ocașiunea producțiunei declamatorice-teatrale din 29 Martie a. c. din Frăua au binevoit a suprasolvi domni: Dionisiu Boerlu, paroch gr. cat. în Frăua, 1 cor., Ilie Ciuruga, paroch gr. or. în Șeica-mare, Ioan Botezan, paroch gr. cat. în Agărbiciu, câte 2 cor., Ioan Chețan, econom în Brateiu, 20 fil.

Venit curat e destinat pentru înființarea unei biblioteci școlare din comuna noastră.

Tuturor p. t. domni și dame cari au binevoit a ne onora cu prezența și a ne sprijini atât moralicește cît și materialicește, li-se aduce și pe calea această sinceră mulțămite.

Teofil Holerga
paroch

În 11/24 Ianuarie a. c. s'a aranjat în sala școlii gr. or. din Feneș o petrecere cu joc, cu care ocașiune s'au încasat 105 cor. 60 fil., din cari s'au spesat ca aranjarea petrecerii 50 cor. 40 fil., a rezultat deci un venit curat de 55 cor. 20 fil. Această sumă s'a predat epitropiei parohiale spre a se folosi la acoperirea șpesselor de edificare a școlii, pentru care scop s'a aranjat și petrecerea.

Cu această ocașiune au suprasolvit peste prețul intrării următorii domni: Emanuil Beșă, paroch gr. or., 3 cor., Iuliu V. Albini, notariu, 2 cor., Dr. Ioan Reșca, medic de cerc, 1 cor., toți din Zlatna; Nicolae Cristea, paroch gr. or., V. Balzului, Ludovic Giurca, paroch gr. or. Trîmpoele, câte 3 cor., Iosif Goia, contabil, Zlatna, 2 cor., Traian Radu, notariu, 3 cor. 20 fil., Marian Popa, șef de notariu, 4 cor., Kovács Gvula, șef de gară, 1 cor., toți din Feneș; Teodor Dușă, preot gr. cat., Pătrăngești, 1 cor. 40 fil., Emanuil Scrobote, inv., Trîmpoele, 40 fil., Ioan Tănăsescu, inv., Zlatna, Nicolae Faur, inv., Galați, Ioan Cristea, croitoriu, Zlatna, câte 20 fil., Titu Domșa, conducătoriu de deposit, Zlatna, Tamás Mátyás, magazineriu de erariu, câte 1 cor., Lorenzo Fracinescu, negustoriu, Feneș, 2 cor., Traian Giurca, Bucium, și Iosif Magda, paroch, Feneș, câte 1 cor.

Spre același scop, dar' fără a participa la petrecere, au mai contribuit și următorii domni: Wilhelm Folberth, negustoriu, Zlatna, Ioan Ursa, paroch, Meș, câte 2 cor., Farkas Adolf, crămarariu, Pîkler Hugó, câte 1 cor., și P. P. (modestul) 2 cor.

Primescă domni susnumiți și pe această cale sincerile noastre mulțămite.

Feneș, la 10 Faur 1904.

Pentru comitetul aranjator:

Iosif Magda
president.

Marian Popa
casieriu.

Precum în alți ani, așa și în anul acesta corpul învățătoresc de la școala gr. or. din Pianul-superior a aranjat o petrecere împreună cu cântări, declamări și teatru în tavorul școlii, Duminică în 11/24 Ianuarie a. c. în sala cea mare a edificiului școlar.

Rezultatul material al acestei producțiuni a fost peste așteptare, încasându-se suma de 133 cor. 98 fil., din cari subtrăgînd șpesselle avute în sumă de 65 cor. 98 fil., rămîne un venit curat de 68 cor., care va forma baza unui fond școlar.

Cu această ocașiune au binevoit a suprasolvi următorii domni: Ioan M. Vulcan, proprietariu, George Șeuleanu, notariu în Pianul-superior, Augustin Cărbăan, proprietariu în Vințul-de-jos, câte 3 cor., Ioan Corneliu Schiller, inv. în St.-Andree, Nicolae Neamtu, inv. în Rechita, Ioan Buta, inv. în Sibiu, Ioan Morariu, inv. în Lăncrăm, Ioan Stănea, Iacob Stănea, Nicolae Lascu, econom în Sibiu, George Voinea, not. dipl. în Sibiu, Pavel Vulcan, Pavel Romonișan, Avram Ștefănescu, proprietariu în Pianul-superior, Vasile Oana, paroch în Pianul-sup., Dumitru Albu, proprietariu în Apoldul-de-sus, Ioan Radu, preot în Tărtăria, și Alexandru Cosma, proprietariu în Pianul-inf., toți câte 1 cor.

Tuturor contributorilor și suprasolvitorilor, cum și onoratului public participant se aduce și pe calea această cea mai profundă mulțămite.

Mulțămite aducem și dsoarelor Eliseveta Moga din Sebeșul-săseș și Emilia Bena din Pianul-inferior, cari n'au pregetat a da concursul la reușita petrecerii, avînd ambele roluri în piesa teatrală „Doi prinși în cursă“.

Pianul-superior, la 13 Februarie 1904.

În numele comitetului aranjator:

Maxim Vulcan
învățătoriu.

Posta redacției.

Dlul O. A. în B. Dacă primiam poesia înainte de ziua aniversară, puteam să o publicăm. Acum însă e prea târziu.

Nr. 324 1904.

[167] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Mihăești cu filia Făgetel, protopresbiteratul Dobra, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh, sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Concurenții vor avea să-și așternă petițiile în termenul deschis, instruite conform prescrierilor legii, subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminică sau sâmbătă pentru a cânta, respective a celebra și a cunosca.

Dobra, 16 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Dobra, în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioșif Morariu
protopresbiter.

Nr. 79 1904

[168] 1—3

Concurs

Prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român” pentru îndeplinirea următoarelor posturi vacante de învățători:

1. Federi Fizești, 2. Luncani, 3. Petrița-Brad, 4. Petrila Gărgani, 5. Sânta Maria de petra, 6. Valea-Sângeorgiu.

Emolumentele pentru fie-care post sunt: 600 corone, cuartir și lemne.

Concurenții se-și trimită cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Se cere de la concurenți, să știe și cântările bisericesti și ca învățători să instruiască copiii de școală în cântările bisericesti și să cânte cu ei la sfânta liturgie în tota Duminică și sâmbăta.

Hațeg, în 17 Iunie 1904.

În conțelegere cu comitetele parohiale. Oficiul protopresbiteral gr. or. Hațeg.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Nr. 297 1904.

[169] 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători în comunele mai jos numite din protopresbiteratul Alba-Iulia, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Acmaru, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

2. Bucerdea-vinosa, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

3. Cetea, 2 posturi, cu salariu de câte 600 cor. din cari 300 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.

4. Măgina, cu salariu de 600 cor., solvit anticipativ, pentru fie-care lună, din cassa bisericești, cuartir și lemne de foc.

5. Mihalțiu, postul al doilea de învățătoriu, cu salariu de 600 cor. din cari 300 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.

6. Cingudiu, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

7. Teuțiu, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

8. Rimeș sat, cu salariu de 600 cor. din cari 200 cor. de la stat, cuartir și lemne de foc.

9. Brădești, cu salariu de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi își vor așterne cererile instruite conform normelor la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, având a se prezenta mai dinainte în comună, spre a face cunoștință cu poporul și a arăta dăruirea în cântări, fiind după instituire îndatorăți de a conduce pe copii în Duminică și sâmbăta la biserică și a cânta cu ei la sf. liturgie.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tracului Alba-Iulia, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Alba-Iulia, 16 Iunie 1904.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Nr. 218 1904.

[152] 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Ildicu din protopresbiteratul Mediaș, se descrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh, sunt cele fasonate la cota B. pentru întregirea venitorilor preoțești de la stat.

Concurenții vor avea să-și așternă petițiile în termenul deschis instruite conform legilor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminică sau sâmbăta pentru a cânta respective a celebra și a cunosca.

Mediaș, 8 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Mediaș în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopresbiter.

Nr. 348 1904.

[156] 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători de la școlile confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul gr. or. Avrig, se descrie prin acesta concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Arpașul-inferior, al doilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 corone, cuartir și lemne de foc.

2. Drăguș, al doilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

3. Sebeșul-superior, al doilea post de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

4. Streja-Cârțișora, postul de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

5. Ucea-inferioară, postul de învățătoriu, cu salariu anual de 600 cor., cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi se-și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral gr. or. Avrig (postea Avrig, Felek, Szabenvármegye) până la termenul susindicat, cu aceea observare, că reflectanții se se prezintă în vre-o Duminică sau sâmbăta la biserică spre a cânta și face cunoștință cu poporul, având cei aleși a instrui copiii de școală în cântările bisericesti și a cânta cu ei în biserică la sfânta liturgie.

Avrig, 7 Iunie 1904.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Avrig.

Ioan Căndea
protopresbiter.

Nr. 332 1904.

[150] 3—3

Spre scopul conferirii de stipendii din „Fundatiunea lui Gozdu” pe anul școlar 1904/5 pentru școlile medii, facultăți, universități și școlile de cadeti militari la armata comună și honveji — se scrie concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Concurenții se documenteze cu documente originale sau autenticate de notari publici:

a) că sunt fii de cetățeni ungari și aparțin bisericești ortodoxe orientale române, spre care scop se recere estrasul din matricula botezaților, provădit cu clausula parohului competent, că și de prezent aparține la biserică greco-orientală română;

b) că studiază cu succes bun la vre-un institut public din patrie, spre care scop au să subțernă studenții de la școlile medii atestatul despre anul școlar 1903/4, ear' cei de la facultăți și universități indicele despre toate cursurile ascultate și respective documentul despre progresul făcut;

c) că nici averea proprie, nici a părinților nu ajunge să acopere toate trebuințele pentru creșterea concurentului, spre care scop e a se produce atestatul direcției politice competente. Atestatul se cuprindă și date pozitive despre această avere și trebuie să fie subscris și de preotul locului, ear' dacă n'ar fi acolo preot ori ar fi înrudit cu concurentul, trebuie să fie subscris din partea protopopului concurent.

2. Dacă concurentul a întrerupt studiile, atunci are să producă și atestat oficios despre ocupațiunea sa întru timp și despre purtarea sa morală pe acest timp.

3. Fie-care concurent are să arete în petițiunea sa, specialitatea la care, și locul unde voește a continua studiile, cum și aceea dacă are și alt stipendiu.

4. Cei ce voesc să studieze în străinătate au să arete necesitatea de a face studii în străinătate ca în cazul dacă li-se va vota stipendiul să se potă îndată esopera conceștiunea ministerială prescriasă.

5. Cu privire la concurenții pentru dobândirea de stipendii spre absolvarea școlilor militare de cadeti, se observă, că stipendiile acestea pe lângă documentarea condițiilor stăvrite în acest concurs (p. 1 a) c), 2, 3, 6, 8 și 9) numai atunci se vor estrada comandei școlilor militare dacă concurentul va documenta că este privit de elev regulat la respectiva școală de cadeti.

6. Petițiile instruite cu documentele necesare sunt a se adresa la reprezentanța fundației lui Gozdu, Budapest VII, Holló utca 8. sz. până la 5 August n. c.

7. Totodată se provacă toți stipendistii actuali, prin urmare și cei absolvenți, cari cer ajutor pentru depunerea rigoroselor și câștigarea gradului de doctor, că până la termenul susindicat, și pe lângă observarea p. 3 din acest concurs, se arete rezultatul studiilor din anul școlar 1903/4 căci altcum li-se va sista stipendiul, resp. nu vor căpăta ajutoriul.

8. Petițiile cari nu sunt instruite cu documentele sus amintite sau sosite după termenul scris, nu se vor lua în considerare.

9. În interesul espedării regulate, fie-care concurent să indice în petițiune locul și posta ultimă, unde este a i-se trimită soluțiunea reprezentanței.

Din ședința comitetului fundației lui Gozdu ținută în Iunie 1904.

Comitetul.

Nr. 211 1904.

[151] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători de la școlile noastre confesionale gr. or. române din mai jos însemnatele comune, în protopresbiteratul gr. or. Mediaș, se descrie prin acesta concurs cu 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Brateiu, cu salariu de 600 cor., și anume: 270 cor. de la stat, ear' 330 cor. din repartitie, cuartir în edificiul școlii.

2. Buzd, cu salariu de 600 cor. solviți anticipativ la cuartir, și anume: 502 cor. de la stat, ear' 98 cor. din cassa bisericești; cuartir în edificiul școlii și o sörte de lemne.

3. Vorumloc, cu salariu anual de 600 cor., și anume: 446 cor. de la stat, ear' 154 cor. din repartitie, cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare de foc.

Cuincuenaliile se compută numai de la instituirea definitivă și serviciu neîntrerupt în respectiva comună.

Cei cari vor ocupa posturile de mai sus sunt datori a merge Duminică și sâmbăta la biserică și a cânta cu elevii la s. liturgie. Concurenții au să-și așternă cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și a se prezenta înaintea de alegere poporului în biserică spre a-și arăta dăruirea în cântări.

Cei cu cunoștințe din musica instrumentală vor fi preferiți.

Mediaș, 8 Iunie 1904.

În conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Mediaș.

Romul Mircea
protopresbiter.

Var

ars deopotrivă în cuptor rotund, liber de șgură, oferă loc ori-care loc de clădire în Sibiu, cu 11 corone butoiul

I. Banciu & Co, Orlat.

Comandă se primesc la dnii Georg Serfözö, strada Faurilor, și Mich. Schopf, strada Cismădiei.

[102] 9—10

Mare suprinde!

Nici când nu se mai da ocaziunea aceasta!

500 bucăți pentru fl. 1-95

Un admirabil orologiu de precisiune aurit, cu mers regulat, 3 ani garanție și lanț potrivit, 1 cravată modernă de mătășă pentru domni, 3 batiste fine, 1 inel frumos cu imitație de petra scumpă, 1 admirabil portmoneu de piele, 1 oglindă de buzunar, 1 părechie de bumbi pentru manșete, 3 bumbi de piept 3%, aur-dubl. cu mehanism patent, recușite de scris (nichel, prima), un dragălaș album cu chipuri (conține 36 chipuri cele mai frumoase din lume, 1 broș elegant pentru dame (noutate parisiacă), 1 par. de butoni de simii-brilant, forte înșelători, 3 obiecte de haz (potrivite pentru tineri și bătrani), 20 obiecte importante de corespondență și alte 400 diferite obiecte, de lipsă în casă. Tote împreună cu orologiul, care singur e vrednic banii, costă numai fl. 1-95. Se pot procura pe lângă ramburs sau trimițându-se banii înainte de la

Wiener Central-Versandthaus
P. Lust, Krakau, nr. 120.

NB. Pentru obiectele neconveniente se retrimit banii.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

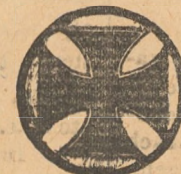
Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, înțituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influență, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deosece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburile cari nu sun nai vechi [2] 84 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și ul de vândare pentru țără și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V colțul strada Kálmán.

Vaporele „Kaiser”:

Kaiser Wilhelm II, 215 metri lung,
Kronprinz Wilhelm, 202 metri lung,
Kaiser Wilhelm der Grosse, 198 metri lung,
Kaiserin Maria Teresia, 166 metri lung,

merg în 6—7 zile de la Brema la New-York.

Plecarea Marția.

Vaporele acestea „Kaiser” plăcă numai din Brema. Cine voește deci să călătoriască cu vapor „Kaiser” (imperial) pôte călători liber, fără piedeci; nimeni nu-l pôte opri. Fie-care călător trebuie să fie hotărit deja de-acasă încărău voește să călătorască, și să nu se lase a fi abătut ori înșelat de nimeni. Fie-căruia îi stă în voie liberă a călători cu banii sei unde voește. Trebuie însă să se îngrijască la timp de loc pe vapor și pentru siguranță să trimită la adresa mea 20 cor., ca arvună.

Calătoria de la Brema la America costă: pe vapor „Kaiser”

118 cor., pe vapor de postă 95 cor.

F. MISSLER, BREMEN, Bahnhofstrasse 30
casă de bancă și întreprindere de comunicațiune.